

der vistnok sjælden er Eksempel paa en saa stor Mangel paa Fremsyn som den, der har udmærket dansk Konservatisme gennem de sidste 20—30 Aar. Det Tilfælde, som her tales om, er jo blot et blandt saa mange andre, hvor en anden Holdning fra konservativ Side forlængst vilde have ført vort Samfund ind i en sundere og lykkeligere Udvikling. Nu har Bladet vendt sig, vendt sig i den Grad, at den fuldstændige Udelukkelse fra Byens Raad, som tidligere var de oppositionelle Meningers Lod, nu truer med at kunne blive Højres Lod. Der kunde da maaske for den hidtidige Opposition være Fristelse til at stille sig paa det Standpunkt at sige: Vi ønske at betale med samme Mønt, vi vente paa at blive saa stærke, at vi kunne gengælde Uret med Uret. Jeg haaber, at de frisindede Partier, saavel her i Tinget som uden for Tinget, ville vide at modstaa denne Fristelse. Det vilde for denne stakels Verden se trist ud, hvis der ikke var nogen anden Udvej end en stadig Svingen mellem de to Ting at lide Uret og at gøre Uret. Og om den frisindede Bevægelse skulde blive saa stærk her i Byen, at den konservative Side helt kunde udelukkes, saa vilde dette ikke blot være en Uretfærdighed; det vilde tillige være en Uklogskab, saa vist som det i Længden altid er uklogt at være uretfærdig. Jeg tør derfor gaa ud fra, at Grundtanken i det foreliggende Forslag — Indførelsen af Forholdstalsvalg — vil vinde Tilslutning fra alle Sider. Men overses maa det jo ikke, at der foruden dette Spørgsmaal er et andet, som Forslaget ikke berører, nemlig Spørgsmaalet om Valgrettens Udstrækning. Der er i Tidens Løb her i Tinget fra forskellige Sider under forskellige Former blevet foreslaaet Udvidelser af den kommunale Valgret, ikke blot for Københavns Vedkommende, men for Landet som Helhed. De før nævnte Forslag vedrørende København, som vedtoges her i Slutningen af Halvfjerserne og Begyndelsen af Firserne, indeholdt intet om Udvidelse af Valgretten. De gik alene ud paa, at der paa Basis af den nuværende Valgret skulde indføres Forholdstalsvalg — altsaa den samme Tankegang, som ligger til Grund for det nuværende Forslag. Der er heller

ingen Tvivl om, at saavel den Gang som gennem mange Aar senere vilde et saadant Forslag have tilfredsstillet dette Ting. Men ved Siden heraf er der, som sagt, dog ligeledes stillet Forslag om Udvidelse af Valgretten, og bl. a. har ogsaa jeg sammen med min ærede Sidemand (Trier) og det daværende, nu afdøde Medlem for Bælum (Bing) i 1891 indbragt et Forslag om de kommunale Valg her i København, hvorefter Valgretten vilde blive udvidet til alle, der svare Indkomstskat, og der tillige vilde blive givet Kvinder en vis Valgret. Jeg tør derfor gaa ud fra, at den ærede Indrigsminister er forberedt paa, at Spørgsmaalet om Valgrettens Udvidelse vil blive fremdraget under denne Sags fortsatte Behandling her i Tinget. Hvorvidt det vil være muligt gennem disse Forhandlinger at naa til Enighed, vil det ikke være let i Øjeblikket at udtale nogen Mening om.

I øvrigt har jeg om Forslaget kun meget faa Bemærkninger at gøre. Forslaget er som Helhed særdeles vel bygget og klart formet. Jeg gør mig ikke skyldig i nogen utilbørlig Smiger, naar jeg siger, at det i saa Henseende indtager en smuk Plads blandt Regeringens Lovforslag. Der er kun to mindre Punkter, som jeg kunde ønske at gøre et Par Bemærkninger om. Det ene er Spørgsmaalet om Valgenes Hyppighed. For Tiden er, som bekendt, Borgerrepræsentanternes Antal 36, og deraf afgaar $\frac{1}{6}$ hvert Aar, saaledes at vi have aarligt Valg. Repræsentanternes Antal foreslaas bibeholdt uforandret, og jeg tør tro, at dette ogsaa stemmer med Borgerrepræsentationens Ønske, i alt Fald saa længe man er henvist til at benytte det nuværende Raadhus, hvor der maaske nok er Hjerterum, men vanskelig Husrum til mere end 36 Medlemmer. Naar man nu indfører Forholdstalsvalg, staar det for mig som utvivlsomt, at hvis denne Valgmaade overhovedet skal faa nogen Betydning, er det nødvendigt, at der kommer et saa stort Antal Medlemmer paa Valg, at det ikke kræves, at en Minoritet, for at kunne sætte en Kandidat igennem, skal være alt for stor. Derfor vilde en saadan Ordning, at kun 6 Medlemmer regelmæssig kom paa Valg, efter min Mening ikke være hensigts-